

Huwelijks- vermogensrecht Wijzer

Overweegt u om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan?
Dan zult u merken dat daar meer bij komt kijken dan alleen de plechtigheid
bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.

1. Trouwen zonder huwelijkse voorwaarden >
2. Trouwen onder huwelijkse voorwaarden >
3. Wijzigen van huwelijkse voorwaarden >
4. Belang van goede administratie >
5. Bijzondere situaties >
6. Wat kan Van Lanschot Kempenn voor u betekenen? >

Van de aanstaande echtgenoten wordt verwacht dat zij de rechtsgevolgen van hun huwelijk kennen. In deze HuwelijksvermogensrechtWijzer vindt u informatie over de juridische, financiële en fiscale consequenties van het huwelijk.

Voor een geregistreerd partnerschap zijn deze consequenties vrijwel gelijk. Waar wij in deze Wijzer spreken over echtgenoot, huwelijk en huwelijksvoorwaarden, bedoelen wij ook partner, registratiedatum van het geregistreerd partnerschap en partnerschapsvoorwaarden.

Bent u al getrouwd – al dan niet onder het maken van huwelijksvoorwaarden? Dan is het verstandig periodiek, bijvoorbeeld eens in de vijf jaar, uw testament(en) en eventuele huwelijksvoorwaarden onder de loep te (laten) nemen. Een wijziging in uw persoonlijke omstandigheden, uw vermogenssituatie, het huwelijksvermogensrecht of fiscale wetgeving kan een aanleiding zijn om huwelijksvoorwaarden aan te gaan of deze te wijzigen of uw testament(en) te actualiseren.

1

Trouwen zonder huwelijksvoorwaarden

Op 1 januari 2018 is de Wet Beperking Wettelijke gemeenschap van goederen ingegaan. Vanaf die datum zijn er dan twee systemen bij trouwen zonder huwelijksvoorwaarden.

Algehele gemeenschap van goederen (tot 1-1-2018)

Bent u voor 1 januari 2018 getrouwd zonder het maken van huwelijksvoorwaarden dan houdt dat in dat alle bezittingen en schulden gezamenlijk eigendom zijn, ongeacht of deze voor of tijdens het huwelijk zijn opgebouwd. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld schenkingen en erfenissen, tenzij daar een uitsluitingsclausule op van toepassing is. Bij een eventuele scheiding hebben

de partners recht op de helft van het gezamenlijke vermogen en moeten ze in onderling overleg de bezittingen en schulden verdelen.

Beperkte gemeenschap van goederen (vanaf 1-1-2018)

Bent u na 1 januari 2018 getrouwd dan geldt automatisch de beperkte gemeenschap van goederen. Dat betekent dat alleen vermogen dat u tijdens het huwelijk opbouwt van u samen is. Bezittingen of schulden van voor het huwelijk vallen niet in de gezamenlijk boedel, tenzij u deze voor het huwelijk al in gezamenlijke eigendom had. Schenkingen, giften en erfenissen blijven persoonlijk bezit, ongeacht of ze voor of tijdens het huwelijk zijn ontvangen. Om bijvoorbeeld bij een echtscheiding of overlijden te kunnen aantonen dat bepaalde bezittingen uw persoonlijk eigendom zijn, is een goede administratie belangrijk. Zonder bewijs van eigendom worden deze bezittingen toch tot het gemeenschappelijk vermogen gerekend.

2

Trouwen onder huwelijksvoorwaarden

Soms is het ongewenst dat vermogens volledig samengaan, bijvoorbeeld in de situatie dat één van de echtgenoten een onderneming heeft. Het zakelijke vermogen van de ene echtgenoot moet dan gescheiden blijven van het privévermogen van de andere. In geval van een onverhoopt faillissement van de onderneming zou de andere echtgenoot medeaansprakelijk kunnen zijn en diens privévermogen vatbaar worden voor schuldeisers. Voorafgaand aan het huwelijk worden dan huwelijksvoorwaarden opgesteld.

Aanstaande echtgenoten kunnen uiteenlopende redenen hebben voor het aangaan van huwelijksvoorwaarden. Naast het genoemde aansprakelijkheidsrisico kunnen ook andere motieven een rol spelen, zoals een groot verschil in vermogen (door schenking, erfenis of anderszins), een eerder huwelijk, de invloed van ouders of maatschappelijke opvattingen.

Huwelijkse voorwaarden worden door de notaris opgesteld en vastgelegd in een notariële akte. Na het passeren van de akte wordt deze ingeschreven in het openbaar huwelijksgoederenregister. De voorwaarden treden in werking bij de voltrekking van het huwelijk. Echtgenoten zijn vrij in het bepalen van de inhoud van de huwelijkse voorwaarden. De notaris heeft een zware voorlichtende taak. Hij/zij moet ervoor zorgen dat de aanstaande echtgenoten begrijpen wat het wettelijke systeem inhoudt, hoe ze daar in de praktijk mee om moeten gaan en hoe ze ervan kunnen afwijken.

Koude uitsluiting

Een vorm van huwelijkse voorwaarden is de zogenoemde koude uitsluiting. Daarbij blijven de vermogens van beide echtgenoten strikt gescheiden. Goederen die gezamenlijk aangekocht worden, behoren tot ieders vermogen naar rato van de eigendomsverhouding.

Periodiek verrekenbeding

Vaak wordt een periodiek verrekenbeding toegevoegd. Dit houdt in dat de echtgenoten afspreken dat hun vermogens gescheiden blijven, maar dat zij het inkomen dat overblijft nadat de kosten van de woning, huishouding, school van de kinderen en dergelijke zijn betaald, delen. Zij verrekenen dat dan aan het einde van het kalenderjaar. Wat verrekend is, wordt vervolgens onderdeel van het privévermogen.

Finaal verrekenbeding

In de huwelijkse voorwaarden kan ook een finaal verrekenbeding worden opgenomen. Tijdens het huwelijk zijn de vermogens van de echtgenoten gescheiden. Bij het einde van het huwelijk wordt afgerekend alsof sprake is van een gemeenschap van goederen. Een finaal verrekenbeding kan van toepassing zijn bij het einde van het huwelijk door overlijden, maar ook bij echtscheiding. Belangrijk is om op te nemen welke gemeenschap van goederen wordt bedoeld, van voor of na 1 januari 2018.

Beperkte gemeenschap

Een andere vorm van huwelijkse voorwaarden is de beperkte gemeenschap. Daarbij spreken de echtgenoten af welke goederen en schulden gemeen-

schappelijk zijn. Het overige vermogen blijft gescheiden. Ook hier kunnen verrekenbedingen worden toegevoegd.

Verevening van ouderdoms- en nabestaandenpensioen

In de huwelijkse voorwaarden kunnen echtgenoten ook afwijken van de wettelijke regelingen voor de verevening van ouderdoms- en nabestaandenpensioen. De wettelijke regeling voorziet, tenzij de echtgenoten de toepassing van de wet in hun huwelijkse voorwaarden hebben uitgesloten, in een verevening van rechtswege bij echtscheiding of scheiding van tafel en bed van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd. Verevening geeft beide partijen het recht op de helft van dat ouderdomspensioen; de ex-echtgenoot behoudt het recht op het volledige nabestaandenpensioen. Afspraken over het afzien van alimentatie bij een eventuele echtscheiding kunnen niet rechtsgeldig worden gemaakt.

Er ligt een wetsvoorstel om de wettelijke regeling voor verdeling van ouderdoms- en nabestaandenpensioen aan te passen. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2028.

3 Wijzigen van huwelijkse voorwaarden

Echtgenoten kunnen tijdens het huwelijk besluiten huwelijkse voorwaarden te wijzigen. In het verleden was hiervoor de voorafgaande goedkeuring van de rechtbank vereist. Die eis is afgeschaft, de wijziging kan door de notaris worden gerealiseerd. Echtgenoten kunnen bijvoorbeeld besluiten om over te gaan van koude uitsluiting naar algehele gemeenschap van goederen en vice versa, of tot het toevoegen of wijzigen van verrekenbedingen.

Het is ook mogelijk huwelijkse voorwaarden aan te gaan gedurende het huwelijk. De gemeenschap van goederen moet dan worden afgewikkeld en verdeeld. Vervolgens gaat een nieuw regime gelden. Bij sommige van deze wijzigingen kan zich een aanzienlijke vermogensverschuiving voordoen, waarbij sprake kan zijn van een belaste schenking.

4 Belang van een goede administratie

Huwelijk zonder huwelijkse voorwaarden

Bij het aangaan van een huwelijk zonder huwelijkse voorwaarden na 1 januari 2018 is het van belang om goed vast te leggen welke vermogensbestanddelen er zijn en wie daartoe gerechtigd is. Ook tijdens het huwelijk is het van belang een deugdelijke administratie bij te houden. Als er bij een eventuele echtscheiding niet bewezen kan worden wie waartoe gerechtigd is, dan valt dit vermogen in de gemeenschap en zal het gedeeld moeten worden.

Huwelijkse voorwaarden

Bij het aangaan van een huwelijk onder huwelijkse voorwaarden wordt een inventarisatie gemaakt welke goederen en schulden de echtgenoten hadden voordat zij trouwden en aan wie deze toebehoren. Dit overzicht wordt de staat van aanbrengsten genoemd. Het wordt aan de huwelijkse voorwaarden gehecht. Bij een scheiding kan hiermee worden aangetoond welke goederen en schulden niet met de ander gedeeld hoeven te worden.

Ook tijdens het huwelijk is het belangrijk om de administratie van de verschillende vermogens goed bij te houden. In de huwelijkse voorwaarden kunnen verrekenbedingen zijn opgenomen die met zich meebrengen dat de echtgenoten een deugdelijke administratie moeten bijhouden. De notaris zal de aanstaande echtgenoten op het nut en de noodzaak daarvan wijzen. Het niet bijhouden van een deugdelijke administratie kan er bij een eventuele echtscheiding toe leiden dat de ex-partner meer vermogen toebedeeld krijgt dan wanneer er een goede administratie zou zijn gevoerd.

Vaststellingsovereenkomst

In de praktijk blijken echtgenoten niet erg consciëntieus te zijn in het bijhouden van een deugdelijke administratie, wat kan leiden tot (kostbare) juridische procedures. Als u bent gehuwd met huwelijkse voorwaarden op basis waarvan periodiek moet worden verrekend, maar u hebt tot op heden nog nooit verrekend, dan verdient het aanbeveling deze situatie eens nader te laten bekijken. Uw notaris, fiscalist dan wel accountant kunnen daarbij behulpzaam zijn. In een vaststellingsovereenkomst kan de verrekening van inkomsten over de afgelopen jaren alsnog worden vastgelegd.

5 Bijzondere situaties

Nalatenschap

Het huwelijksgoederenregime beïnvloedt de omvang van de nalatenschap. Bij terminale ziekte van een partner wordt in een aantal gevallen overwogen terug te keren naar de gemeenschap van goederen door de huwelijkse voorwaarden op te heffen of een finaal verrekenbeding bij overlijden toe te voegen aan de bestaande huwelijkse voorwaarden. Dit gebeurt met het oog op het besparen van erfbelasting. Deze wijziging heeft echter wel invloed op het erfdeel van eventuele kinderen uit een eerder huwelijk. Het is dan van belang om na te gaan of het fiscale effect van de wijziging wel acceptabel is voor de omvang van hun erfdelen.

Aanmerkelijkbelangheffing

Het huwelijksgoederenregime heeft niet alleen invloed op de omvang van de nalatenschap. Als u directeur-grotaandeelhouder (DGA) bent, kan het huwelijksgoederenregime ook invloed hebben op de verschuldigde aanmerkelijkbelangheffing (Box 2). Bij overlijden van de DGA – 100% eigenaar van de aandelen – is in geval van gemeenschap van goederen slechts over 50% van de aandelen aanmerkelijk belangheffing verschuldigd, tenzij een beroep kan worden gedaan op een doorschuifmogelijkheid. Is er sprake van huwelijkse voorwaarden met een finaal verrekenbeding, dan vindt er een aanmerkelijkbelangheffing over 100% van de aandelen plaats.

Hertrouwen

Een ander aandachtspunt inzake het huwelijksgoederenregime geldt voor de situatie van hertrouwen na het overlijden van de partner. Het kan namelijk zo zijn dat in het testament van de overleden partner een bepaling is opgenomen dat bij hertrouwen in gemeenschap van goederen de vordering (erfdeel in verband met het overlijden van de ouder) die de kinderen op de langstlevende hebben opeisbaar is. Door het maken van huwelijkse voorwaarden (zonder finaal verrekenbeding) hoeft de langstlevende de vordering niet aan de kinderen uit te betalen.

6 Wat kan Van Lanschot Kempen voor u betekenen?

Als u gaat trouwen, maar ook als u overweegt om huwelijkse voorwaarden tijdens het huwelijk aan te gaan of te wijzigen, dan is het van belang dat u zich goed laat voorlichten, zeker wanneer u vermogend bent. Het huwelijksvermogensrecht heeft veel invloed op de omvang en structuur van uw vermogen. Wij denken graag met u mee om de beste oplossing voor uw situatie te bereiken. Onze estate planners zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en hebben ruime ervaring op het gebied van schenking, huwelijkse voorwaarden, testamenten en nalatenschapsplanning. Zij zijn gewend om met notarissen en belastingadviseurs samen te werken.

Disclaimer

De informatie die is opgenomen in deze publicatie is uitsluitend bestemd voor algemene doeleinden. Met uw individuele specifieke omstandigheden is geen rekening gehouden. De informatie kan niet worden beschouwd als een juridisch, financieel, fiscaal of ander professioneel advies. Wij adviseren u op grond van de informatie niet meteen tot actie over te gaan en voorafgaand aan uw eventuele actie eerst deskundig advies in te winnen. Deze publicatie is geen aanbod en u kunt aan deze publicatie geen rechten ontlenen.

Bij de totstandkoming van deze publicatie hebben wij de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht bij de selectie van externe bronnen. Wij kunnen niet garanderen dat de informatie van deze bronnen die in deze publicatie is opgenomen juist en volledig is of in de toekomst zal blijven. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor druk- en zetfouten. Wij zijn niet verplicht de informatie die we hebben opgenomen in deze publicatie te actualiseren of te wijzigen. Alle rechten ten aanzien van de inhoud van de publicatie worden voorbehouden, inclusief het recht van wijziging. Het is niet toegestaan de gegevens in de publicatie geheel of gedeeltelijk te reproduceren, in welke vorm dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Van Lanschot Kempen NV.

Overige informatie

Van Lanschot Kempen NV is statutair gevestigd aan de Hooge Steenweg 29, 5211 JN 's-Hertogenbosch, KvK nr. 16038212 met btw-identificatienummer NL001145770B01, is als bank geregistreerd in het Wft-register en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank NV (DNB), Postbus 98, 1000 AB Amsterdam, en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Postbus 11723, 1001 GS Amsterdam. Van Lanschot Kempen kan optreden als aanbieder van betaal-, spaar- en kredietproducten, als bemiddelaar in verzekeringsproducten en als verlener en/of uitvoerder van beleggingsdiensten.

Voor eventuele klachten inzake onze financiële dienstverlening kunt u zich richten tot uw eigen kantoor van Van Lanschot Kempen, de afdeling Kwaliteit & Service, kwiteit-service@vanlanschotkempen.com of Postbus 1021, 5200 HC 's-Hertogenbosch, of het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag.

PRIVATE BANKING

Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch

T 0800 1737
[vanlanschotkempen.com/private-banking](https://www.vanlanschotkempen.com/private-banking)